

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.II.20.062/2013/5. szám

A Szegedi Ítéltábla a dr. Horváth Ákos ügyvéd által képviselt felperesnek - a Bajcsiné dr. Kéry Ildikó ügyvéd által képviselt alperes ellen közös tulajdon megszüntetése és egyéb követelés iránt indított perében a Kecskeméti Törvényszék 2012. december 6. napján kelt 14.P.21.896/2012/6. számú végzésével kijavított 2012.november 30. napján kelt 14.P.21.896/2012/4. számú ítélete ellen a felperes részéről 7. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés és az alperes részéről Pf.II.20.062/2013/2. szám alatt előterjesztett csatlakozó fellebbezés alapján lefolytatott másodfokú eljárásban - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

Í T É L E T E T

Az elsőfokú ítélet nem fellebbezett részét nem érinti, a megfellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 18 000 (tizennyolcezer) Ft fellebbezési eljárási költséget.

Köteles a felperes 61 100 (hatvanegyezer-egyszáz) Ft fellebbezési eljárási illetéket megfizetni a Magyar Államnak az illetékes állami adóhatóság külön felhívása szerint, míg a 8 000 (nyolcezer) Ft csatlakozó fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S :

A peres felek a házasságuk felbontása iránt folyamatban volt eljárás során egyezséggel rendezték a **(település neve, ingatlan címe)**. szám alatti utolsó közös lakásuk használati megosztását, az ingatlan fenntartási költségeinek viselését, amely egyezséget a Kecskeméti Városi Bíróság a 13.P.22.447/1999/7. számú végzésével jóváhagyott. Ugyanezen eljárás során a bíróság a 8. sorszám alatti ítéletével a peres felek házasságát felbontotta. A Bács-Kiskun Megyei Bíróság a 14.P.21.797/2006. számú eljárás során a 138. számú részítéletével a felperes tulajdonjog megállapítása iránti keresetét elutasította és megállapította, hogy a **(település neve, ingatlan címe)**. szám alatti ingatlan tekintetében - az ingatlan-nyilvántartás adataitól eltérően - annak 4125/100000 részben a felperes, míg 5875/10000 hányadban az alperes a tulajdonosa. A Szegedi Ítéltábla a 2010. december 1. napján kelt

Pf.II.20.579/2010/5. sz. részítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, majd a felperes csatlakozó felülvizsgálati kérelme folytán eljárta Kúria a 2012. január 31. napján kelt Pfv.II.21.535/2011/5. számú részítéletével a jogerős részítéletet hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróság részítéletét helybenhagyta. A peres felek felülvizsgálati eljárásban felmerült költségét személyenként 300 000 Ft-ban, a le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket 461 400 Ft-ban, míg a csatlakozó felülvizsgálati kérelem eljárási illetékét 167 000 Ft-ban állapította meg.

A felperes módosított kereseti kérelmében a **(település neve, ingatlan címe)**. szám alatti ingatlanon fennálló közös tulajdon árverési értékesítés útján történő megszüntetését kérte, 35 000 000 Ft árverési vételár meghatározása mellett. Sikeres árverés esetére vállalta az ingatlanból történő kiköltözést.

Az alperes érdemi ellenkérelmében az árverési értékesítés elrendelését nem ellenezte, az ingatlan birtokbaadását maga is vállalta. Kérte perköltsége megállapítását arra figyelemmel, hogy a felperes a per korábbi szakaszában a közös tulajdon megszüntetését társasházzá alakítás útján kérte, amely számára többletköltséget eredményezett.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a **(település neve, ingatlan címe)**. szám alatti ingatlanon fennálló közös tulajdont árverési értékesítés útján megszüntette azzal, hogy a legkisebb árverési vételár 35 000 000 Ft, amelyből az árverés sikere esetén a felperest 14 437 500 Ft, míg az alperest 20 562 500 Ft illeti. Ezt meghaladó árverési vételár esetén a felperest a többlet 41,25 %-a, míg az alperest 58,75 %-a illeti.

Kötelezte a peres feleket, hogy sikeres árverés esetén 30 napon belül az ingatlant kiürített állapotban bocsássák az árverési vevő birtokába. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte az alperest 139 200 Ft állam által előlegezett perköltség megfizetésére. Az alperest 70 000 Ft, míg a felperest 212 000 Ft szakértői díjban marasztalta. Kötelezte továbbá a felperest 450 000 Ft eljárási illeték, 314 200 Ft felülvizsgálati és csatlakozó felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére azzal, hogy a további 450 000 Ft eljárási és 314 200 Ft felülvizsgálati és csatlakozó felülvizsgálati illetéket az állam viseli. A peres felek további költségeit illetően akként rendelkezett, hogy azt maguk kötelesek viselni.

Határozata indokolása szerint a perbeli ingatlanon fennálló közös tulajdon a peres felek egyező előadását alapul véve árverési értékesítés útján volt megszüntethető (Ptk. 148.§ (3) bekezdés) azzal, hogy a legkisebb árverési vételárat az ingatlanforgalmi szakértő által megjelölt értékben határozta meg. A peres felek tulajdoni hányadainak alapulvételével rendelkezett az árverési vételár felosztásáról, és kötelezte a feleket a sikeres árverés esetén az ingatlan birtokbaadására. A perben felmerült költségek viseléséről az 1/2008. (V. 19.) PK. vélemény VIII. g) pontjában foglaltak alapján rendelkezett azzal, hogy készkiadásai megosztása mellett saját költségeik viselésére maguk kötelesek. A peres felek közel azonos arányú pernyertességére-pervesztességére figyelemmel nem látott módot az alperes javára perköltség megállapítására annak ellenére sem, hogy a perben a felperes a

közös tulajdon megszüntetésének módját illetően kereseti kérelmét módosította. A feljegyzett eljárási illeték viseléséről annak figyelembe vételével rendelkezett, hogy a felperes személyes illetékfeljegyzési jog, míg az alperes illetékmentességre kiterjedő részleges személyes költségmentesség kedvezményében részesült. Erre tekintettel az eljárási illeték alperesre eső részét illetően akként rendelkezett, hogy azt az állam viseli.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, annak részbeni megváltoztatása, az alperes részére engedélyezett részleges személyes költségmentesség felülvizsgálata eredményeként annak megvonása és az eddig felmerült eljárási illeték reá eső részének megfizetésére kötelezése iránt. Fellebbezési érvelése szerint az alperes az általa előadottnál lényegesen kedvezőbb vagyoni, jövedelmi viszonyok között él, jelenleg is könyvelői tevékenységet végez, amelyből jelentős jövedelme származik. Ezen felül közös gyermekeik után havi 44 000 Ft gyermektartásdíjat fizet az alperes részére, aki családi pótlék címén további havi 51 000 Ft-ot kap. **(gyermek neve)** utónevű gyermeküket **(ország neve)-ba** küldte továbbtanulni, amelynek igen jelentős költségeit is finanszírozni képes, ezt pedig az általa bevallott minimálbérből nem tehetné meg. A perbeli ingatlan értékesítése esetén 20 000 000 Ft-ot meghaladó összegű megváltási árhoz juthat, emellett a közelmúltban elhunyt édesapja után örökölni is fog, így jövedelmi, vagyoni körülményei a részleges költségmentesség biztosítását sem teszik indokolttá.

Az alperes csatlakozó fellebbezésében az elsőfokú ítélet perköltség viselésére vonatkozó rendelkezésének megváltoztatását és a felperes kötelezését kérte 200 000 Ft perköltség megfizetésére. Álláspontja szerint a felperes magatartásával a pert indokolatlanul elhúzta, ezáltal számára többletköltségeket okozott. Az ingatlan társasházzá alakításával kapcsolatos eljárásban a felperes terveket készíttetett, majd keresetét a per folyamán módosította, így köteles az ezzel összefüggésben okozott többletköltségei megtérítésére is.

Fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet fellebbezéssel támadott rendelkezéseinek helybenhagyására irányult. Állította, a felperes a jövedelmi viszonyai körében valótlan tényelődásokat tett, a jövedelme 2010. óta ténylegesen csökkent, ehhez mérten a kiadásai nőttek, így az elsőfokú bíróság a részleges személyes költségmentességet jogszerűen engedélyezte számára.

A fellebbezés és a csatlakozó fellebbezés egyaránt alaptalan.

A Pp. 84. § (1) bekezdése szerint a személyes költségmentesség kedvezménye azt a személyt illeti, aki jövedelmi és vagyoni viszonyai folytán a perköltséget fedezni nem tudja, a jogintézmény jogai perbeli érvényesítését segíti elő. Az elsőfokú bíróság az ítéletábra által megvont teljes személyes költségmentesség helyett az alperes részére részleges személyes költségmentességet, ezen belül illetékmentességet engedélyezett, ennek során feltárta az alperes vagyoni, jövedelmi viszonyait, mindezek mérlegelése eredményeként ítélte úgy, hogy a fenti kedvezmény a 6/1986. (VI. 26.) IM. rendelet 6. § (2) bekezdése alapján az alperest megilleti. A

költségmentesség a Pp. 84. §-ában részletezett kedvezmények biztosítását jelenti, amely a Pp. 86. § (2) bekezdésében foglaltak szerint a kérelem előterjesztésétől kezdve a per egész tartamára, valamint a végrehajtási eljárásra is kiterjed. A Kmr. 8. § (1) bekezdés a) pontja szerint a bíróság a fél részére engedélyezett személyes költségmentesség feltételeinek fennállását az eljárás jogerős befejezéséig - az engedélyezés időpontjához képest - évente köteles felülvizsgálni. Ennek során ismét vizsgálat tárgyává kell tenni a kérelmező vagyoni, jövedelmi helyzetét és a személyes költségmentesség a per későbbi szakaszában akkor engedélyezhető a fél számára, ha körülményeiben az engedélyezés időpontjához képest kedvező változások nem következtek be. A peradatok a konkrét esetben ugyanakkor indokoltá tehetik, hogy a bíróság az engedélyezés feltételeit az egy év elteltét megelőzően is vizsgálja, azaz sor kerülhet a felülvizsgálatra az eljárás bármely szakaszában, ha adat merül fel arra nézve, hogy a feltételek már az engedélyezéskor sem álltak fenn, vagy utóbb megszűntek (Kmr. 8. § (1) bekezdés c) pont). Az elsőfokú bíróság az alperes részére a per 2012. július 4. napján tartott tárgyalásán engedélyezte a személyes illetékmentességre kiterjedő részleges személyes költségmentességet, így ehhez mérten a Kmr. már hivatkozott rendelkezése alapján egy év elteltével volt köteles a feltételek fennálltát felülvizsgálni. A perben nem merült fel olyan tény vagy körülmény, amely szükségessé tette volna a felülvizsgálat korábbi időpontban való elrendelését, így e tekintetben az elsőfokú bíróság részéről jogszabálysértés nem történt. Megjegyzi az ítéletábra, jelen fellebbezési eljárás keretében az alperes vagyoni, jövedelmi viszonyainak vizsgálatára nem kerülhet sor, az ugyanis, csak a már hivatkozott felülvizsgálat körében lehetséges, ennek elrendelését azonban jelen esetben az ítéletábra sem ítélte indokoltnak. Emiatt a fellebbezési eljárás keretében a költségmentesség engedélyezéséhez szükséges feltételek megítélése tekintetében az ítéletábra nem foglalhatott állást. Csupán megjegyzi az ítéletábra, a költségkedvezmény engedélyezése tárgyában hozott határozat ellen a Pp. jogorvoslati lehetőséget nem biztosít, így annak engedélyezését a felperes fellebbezés keretében nem sérelmezheti.

Az alperes csatlakozó fellebbezésében a felperest perköltség megfizetésére kérte kötelezni arra hivatkozással, hogy a közös tulajdon megszüntetésének felperes által kért módjával, nevezetesen a társasházzá alakítással többletköltségei merültek fel. Az 1/2008. (V. 19.) PK. vélemény VIII. g. pontjában foglaltak szerint a közös tulajdon megszüntetése iránti perekben a perköltségviselés általános szabálya hogy a perben felmerült készkiadások megosztása mellett mindegyik fél viseli a maga költségét. E szabálytól abban az esetben lehet eltérni, ha azt az eset körülményei, a felek magatartása indokolja. Nem vitás, hogy a perben a felperes kereseti kérelme a **(település neve, ingatlan címe)**. szám alatti ingatlanon fennálló közös tulajdon megszüntetésére irányult, amelynek teljesítését az alperes nem ellenezte, mi több maga is kérte. A Ptk. 147. és 148. §-ai részletezik a közös tulajdon megszüntetésének módjait, a már hivatkozott 1/2008. PK. vélemény perköltség viselésére vonatkozó, fentebb részletezett általános rendelkezései pedig a közös tulajdon megszüntetésének valamennyi módja esetén

alkalmazandók. Ebből következően e rendelkezés alapul vételével kell a perköltség viseléséről dönteni akkor is, ha a közös tulajdon társasházzá alakítással való megszüntetésére kerül sor és abban az esetben is, ha a bíróság az egyik tulajdonostárs tulajdoni hányadát megfelelő megváltási ár ellenében a másik tulajdonostárs tulajdonába adja, esetlegesen a közös tulajdon tárgyainak árverési értékesítését rendeli el. Ehhez képest a bíróság akkor rendelkezhet a fenti általános szabálytól eltérően a perköltség viselését illetően, ha erre a fél magatartása okot ad, így ha a félnek olyan áthárítható, a másik fél magatartására visszavezethető többletköltsége merül fel, amit megfelelően igazolni tud. Az alperes állította, bizonyítékokkal azonban nem támasztotta alá, hogy a társasházzá alakítás kapcsán többletköltségei keletkeztek, annak mibenlétét a csatlakozó fellebbezésében sem részletezte. Megjegyzi az ítéletábra, a társasházzá alakításhoz szükséges terveket nem vitásan a felperes készítette, az építésügyi hatósági eljárásban is a felperest terhelte a hatósági engedély kiadásához szükséges iratok beszerzésének kötelezettsége, önmagában az a körülmény, hogy a felperes a hatósági eljárásban az alperes lakóhelyét tévesen jelölte meg, az alperes oldalán igazolható többletköltséget nem eredményezhetett. Nem hagyható figyelmen kívül az sem, hogy a peres felek között jognyilatkozat pótlása iránt eljárás volt folyamatban, amelyben a felperes a társasházzá alakítás kapcsán az alperes hozzájáruló nyilatkozatának pótlása iránt indított eljárást, így nem lett volna akadálya annak, hogy az alperes az esetleges többletköltségei megtérítése iránti igényét - azok igazolása mellett - e per keretében érvényesítse. Mindezek alapján megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság a perköltség viselése kapcsán helytálló döntést hozott, így az ítéletábra az elsőfokú ítélet megváltoztatását e tekintetben sem ítélte indokoltnak.

A kifejtettkre figyelemmel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján - annak helyes indokaira figyelemmel - helybenhagyja.

Sem a fellebbezés, sem a csatlakozó fellebbezés nem bizonyult sikeresnek, ezért a pervesztesség-pernyertesség eltérő arányaira figyelemmel a felperes a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján köteles az alperes fellebbezési eljárásban felmerült részperköltsége viselésére, amelynek összegét az ítéletábra a 32/2003. (VIII. 22.) IM. rendelet 3. § (5) bekezdése alapján határozta meg.

A felperes személyes illetékfeljegyzési jog, míg az alperes az illetékmentességre kiterjedő részleges személyes költségmentesség kedvezményében részesült, ezért a felperes sikertelen fellebbezésére figyelemmel a Pp. 78. § (1) bekezdése és az 1990. évi XCIII. tv. 74. § (3) bekezdése szerint alkalmazandó 6/1986. (VI. 26.) IM. rendelet 13. § (2) bekezdése alapján köteles a feljegyzett fellebbezési eljárási illeték viselésére, míg az alperes csatlakozó fellebbezéséhez kapcsolódó fellebbezési eljárási illetéket a Pp. 78. § (1) bekezdése és a 6/1986. (VI. 26.) IM. rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam viseli.

Az ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletével szemben előterjesztett fellebbezést és csatlakozó fellebbezést a Pp. 256/A. § B. pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Szeged, 2013. március 27.

Dr. Szeghő Katalin sk.	Bereczkyné dr. Lengyel Nóra sk.	Zanócné dr. Ocskó Erzsébet sk.
a tanács elnöke	előadó bíró	táblabíró